

Informacje bieżące

Wyniki wstępne

Warszawa, 2011–09–22

BADANIE KONIUNKTURY

Koniunktura w przemyśle, budownictwie, handlu i usługach
we wrześniu 2011 r.

Ogólny klimat koniunktury w **przetwórstwie przemysłowym** we wrześniu oceniany jest gorzej niż przed miesiącem i przed rokiem, choć nadal pozytywnie. Wpływają na to mniej optymistyczne niż w sierpniu prognozy portfela zamówień i produkcji. Bieżący portfel zamówień utrzymuje się na poziomie z sierpnia, natomiast produkcja jest w niewielkim stopniu rozszerzana. Przedsiębiorcy nadal sygnalizują trudności w terminowym regulowaniu bieżących zobowiązań finansowych, prognozy wskazują na możliwość niewielkich trudności w tym zakresie.

Ogólny klimat koniunktury w **budownictwie** we wrześniu oceniany jest bardziej pesymistycznie niż w ubiegłym miesiącu i przed rokiem. Wpływ na to mają niekorzystne i gorsze niż w sierpniu oceny bieżącego i przyszłego portfela zamówień oraz produkcji budowlano-montażowej, a także przewidywania dotyczące sytuacji finansowej. Bieżąca sytuacja finansowa oceniana jest pesymistycznie, podobnie jak w ubiegłym miesiącu.

Ogólny klimat koniunktury w **handlu detalicznym** jest we wrześniu oceniany nieco lepiej niż w sierpniu, ale gorzej niż w analogicznym miesiącu poprzedniego roku. Prognozy sprzedaży są pozytywne, lepsze od formułowanych w ubiegłym miesiącu, utrzymują się jednak pesymistyczne oceny bieżące. Przedsiębiorcy odczuwają mniejsze od sygnalizowanych w sierpniu trudności w regulowaniu bieżących zobowiązań finansowych. Odpowiednie prognozy wskazują na możliwość zmniejszenia problemów w tym zakresie.

We wrześniu w większości badanych sekcji **przedsiębiorstw usługowych**¹ koniunktura oceniana jest nieznacznie pesymistycznie. Korzystne oceny w tym zakresie zgłaszają tylko jednostki z sekcji **działalność finansowa i ubezpieczeniowa** (ich oceny są najbardziej optymistyczne spośród wszystkich badanych grup jednostek usługowych, nieco lepsze niż w sierpniu, choć gorsze niż przed rokiem), **informacja i komunikacja**, **działalność związana z obsługą rynku nieruchomości** oraz **działalność profesjonalna, naukowa i techniczna**.

¹ Badaniem objęte są następujące sekcje według PKD 2007: H – Transport i gospodarka magazynowa, I – Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi, J – Informacja i komunikacja, K – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa, L – Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości, M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna, N – Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca, P – Edukacja, Q – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna, R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją, S – Pozostała działalność usługowa.

Niniejszy dokument został sporządzony przy finansowej pomocy Unii Europejskiej. Poglądy w nim prezentowane są poglądami Głównego Urzędu Statystycznego, a zatem nie mogą być w żadnym wypadku uznawane za odzwierciedlenie oficjalnej opinii Komisji Europejskiej.

Opracowanie:

Departament Przedsiębiorstw

Kontakt w sprawach merytorycznych:

Hanna Sękowska tel. 22 608 36 51, Magdalena Święcka tel. 22 608 35 50, Olga Gaca tel. 22 608 36 51,

Hubert Stefaniak tel. 22 608 35 50, Łukasz Gontarz tel. 22 608 36 51, Cyprian Grzęda tel. 22 608 35 50.

Rozpowszechnianie:

Rzecznik Prasowy Prezesa GUS: tel. 22 608 34 75, fax 22 608 38 68, e-mail: rzecznik@stat.gov.pl

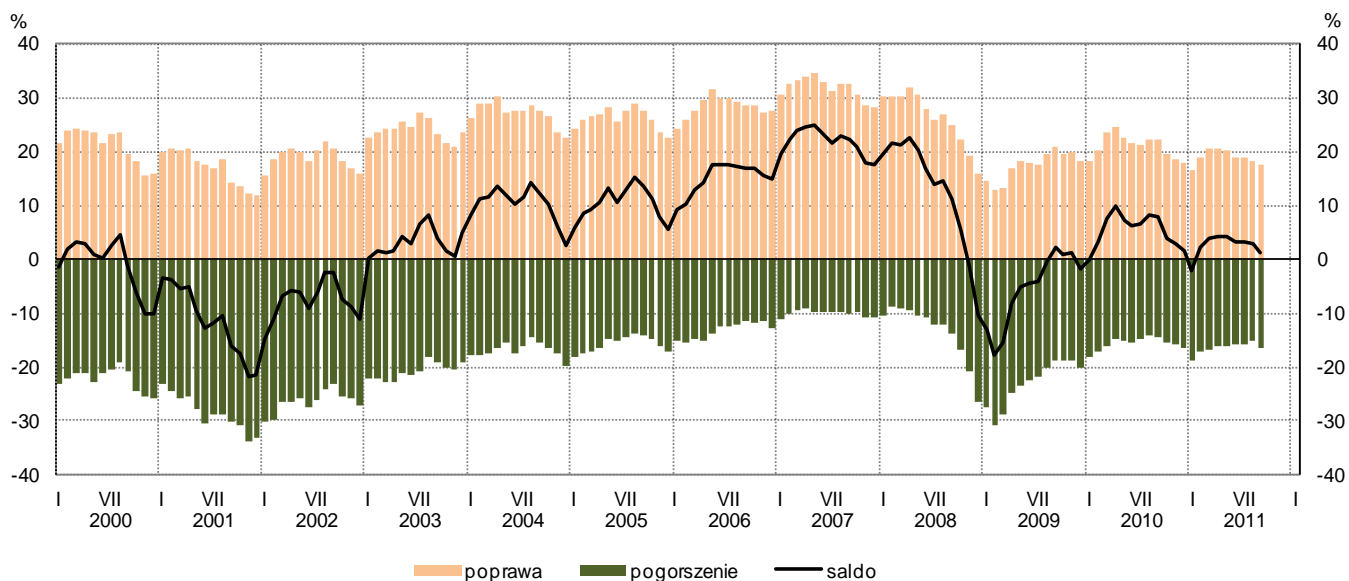
Pokój prasowy w holu głównym (do bezpośredniego odbioru materiałów prasowych) czynny w dniach publikowania o godz. 14:00,

Internet: www.stat.gov.pl

1. Przetwórstwo przemysłowe

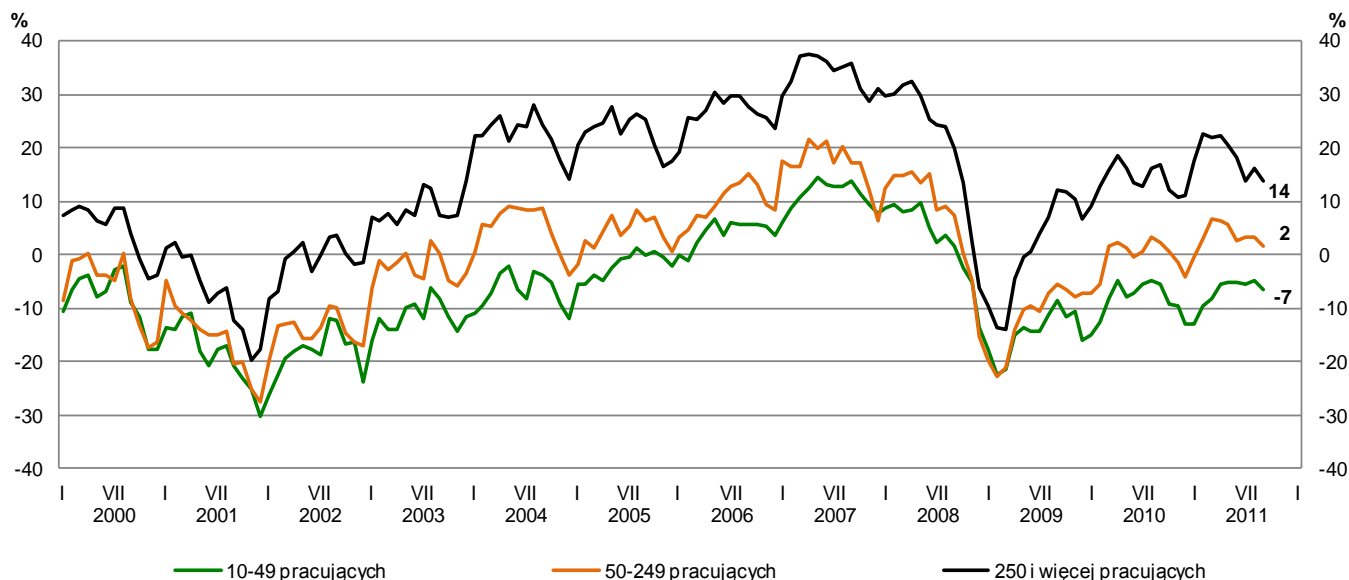
We wrześniu **ogólny klimat koniunktury** w przetwórstwie przemysłowym kształtuje się na poziomie plus 1 (w sierpniu plus 3). Poprawę koniunktury sygnalizuje 18% badanych przedsiębiorstw, a jej pogorszenie 17% (w sierpniu odpowiednio 18% i 15% jednostek). Pozostałe przedsiębiorstwa uważają, że ich sytuacja nie ulega zmianie.

OGÓLNY KLIMAT KONIUNKTURY W PRZETWÓRSTWIE PRZEMYSŁOWYM

Na utrzymanie się **portfela zamówień** ogółem na poziomie sprzed miesiąca wpływa wzrost krajowego portfela przy niewielkim, mniej znaczącym niż przed miesiącem, spadku portfela zagranicznego. Bieżąca **produkcja** jest rozszerzana w niewielkim stopniu. Prognozy portfela zamówień i produkcji są mniej optymistyczne od formułowanych w sierpniu. Stan **zapasów** wyrobów gotowych przekracza w niewielkim stopniu poziom uznawany za wystarczający. Wzrastają trudności w ściąganiu **należności** od kontrahentów. Przedsiębiorcy z opóźnieniem regulują bieżące **zobowiązania finansowe**, prognozy na najbliższe miesiące wskazują na możliwość pojawienia się niewielkich trudności w tym zakresie. Dyrektorzy planują redukcje **zatrudnienia**, nieco większe niż zapowiadano w sierpniu. **Ceny** wyrobów przemysłowych mogą rosnąć wolniej niż przewidywano przed miesiącem.

OGÓLNY KLIMAT KONIUNKTURY WEDŁUG KLAS WIELKOŚCI

Sytuacja przedsiębiorstw poszczególnych klas wielkości¹ jest zróżnicowana.

Ogólny klimat koniunktury w jednostkach **dużych** oceniany jest korzystnie, choć nieco gorzej niż w sierpniu. Przy niezmiennym poziomie portfela zamówień utrzymuje się nieznaczny wzrost produkcji sygnalizowany w ubiegłym miesiącu. Prognozy w tym zakresie są korzystne, ale ostrożniejsze od formułowanych w sierpniu. Utrzymuje się nadmierny stan zapasów wyrobów gotowych. Mimo iż poziom należności rośnie znacznie szybciej niż w sierpniu, przedsiębiorcy nie sygnalizują trudności w terminowym regulowaniu bieżących zobowiązań finansowych. Przewidywania w tym zakresie są korzystne, ale ostrożniejsze od formułowanych przed miesiącem. Dyrektorzy tej grupy jednostek sygnalizują możliwość dalszych niewielkich redukcji zatrudnienia. Ceny wyrobów gotowych mogą spadać.

W jednostkach **średnich** ogólny klimat koniunktury jest oceniany pozytywnie, choć nieco gorzej niż w sierpniu. Wpływają na to ostrożniejsze niż przed miesiącem, choć nadal korzystne prognozy portfela zamówień przy utrzymujących się pozytywnych przewidywaniach dotyczących produkcji. Wzrasta bieżący portfel zamówień, produkcja jest rozszerzana szybciej niż w sierpniu. Utrzymuje się nadmierny stan zapasów wyrobów gotowych. Mimo iż zwiększają się trudności w ściąganiu należności, przedsiębiorcy regulują swe bieżące zobowiązania finansowe z nieco mniejszymi opóźnieniami niż w sierpniu. Przewidywania dotyczące przyszłej sytuacji finansowej są pozytywne, choć nieco ostrożniejsze od prognoz formułowanych w sierpniu. Ograniczenie zatrudnienia może być nieco mniejsze niż zapowiadano przed miesiącem. Ceny wyrobów przemysłowych mogą nadal rosnąć.

Jednostki należące do przedsiębiorstw **małych** jako jedyne oceniają koniunkturę na poziomie ujemnym i nieco gorzej niż w sierpniu. Oceny portfela zamówień i produkcji są negatywne, choć mniej pesymistyczne niż w sierpniu. Nie przewiduje się znaczących zmian zarówno portfela zamówień jak i produkcji. Stan zapasów wyrobów gotowych jest oceniany jako wystarczający. Jednostki małe sygnalizują nieco większe niż w sierpniu trudności w terminowym regulowaniu bieżących zobowiązań, na co wpływa wzrost opóźnień w ściąganiu należności od kontrahentów. Prognozy sytuacji finansowej są bardziej pesymistyczne od formułowanych w sierpniu. Przedsiębiorcy zapowiadają nieco większe redukcje zatrudnienia niż planowano w ubiegłym miesiącu. Ceny wyrobów gotowych mogą rosnąć w tempie zbliżonym do przewidywań z sierpnia.

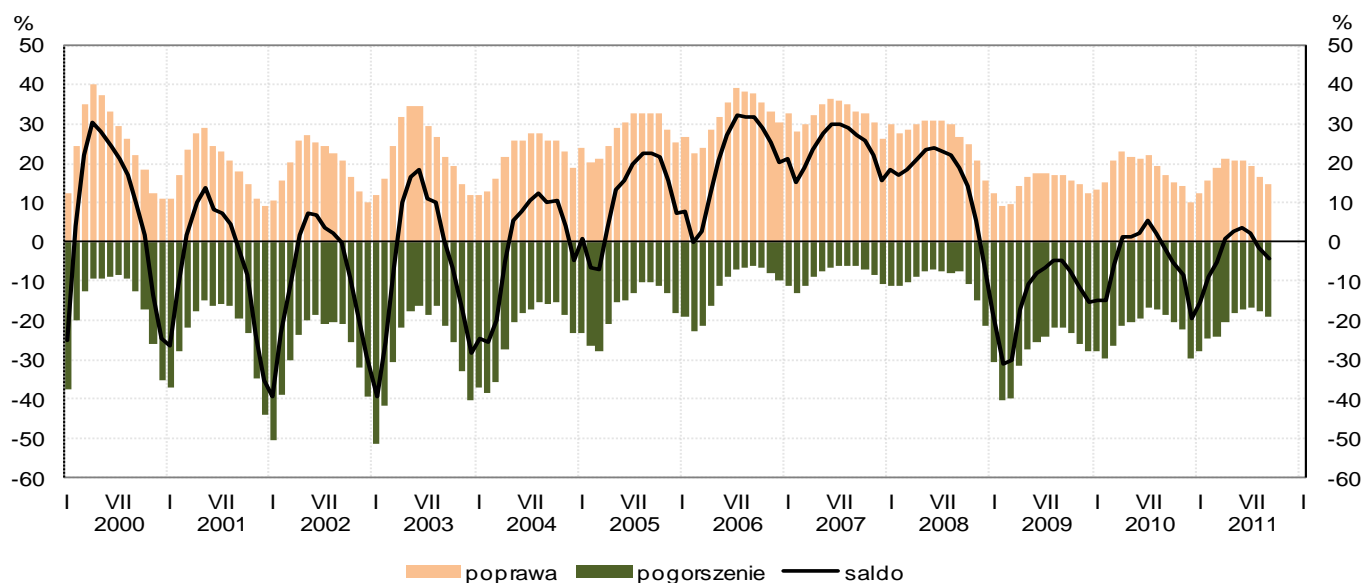
Przedsiębiorcy prowadzący działalność w zakresie poszczególnych działów przetwórstwa przemysłowego zgłaszają zróżnicowane oceny koniunktury. Najbardziej korzystne oceny ogólnego klimatu koniunktury formułują producenci: wyrobów farmaceutycznych (plus 21 – spadek o 8 punktów), urządzeń elektrycznych (plus 19 – wzrost o 1 punkt), mebli (plus 14 – wzrost o 4 punkty), pozostałych wyrobów (plus 14 – wzrost o 3 punkty), chemikaliów i wyrobów chemicznych (plus 13 – wzrost o 2 punkty), papieru i wyrobów z papieru (plus 10 – spadek o 3 punkty). Negatywnie swoją koniunkturę oceniają producenci odzieży (minus 9 – wzrost o 1 punkt) oraz metali (minus 7 – spadek o 4 punkty).

¹ W przetwórstwie przemysłowym badaniem objęte są podmioty o liczbie pracujących 10 i więcej osób. W pozostałych badaniach (budownictwo, handel detaliczny, usługi) uczestniczą również podmioty o liczbie pracujących do 9 osób.

2. Budownictwo

We wrześniu **ogólny klimat koniunktury** w budownictwie kształtuje się na poziomie minus 4 (w sierpniu minus 1). Poprawę koniunktury sygnalizuje 15% przedsiębiorstw, a jej pogorszenie 19% (w sierpniu odpowiednio 16% i 17%). Pozostałe przedsiębiorstwa uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie.

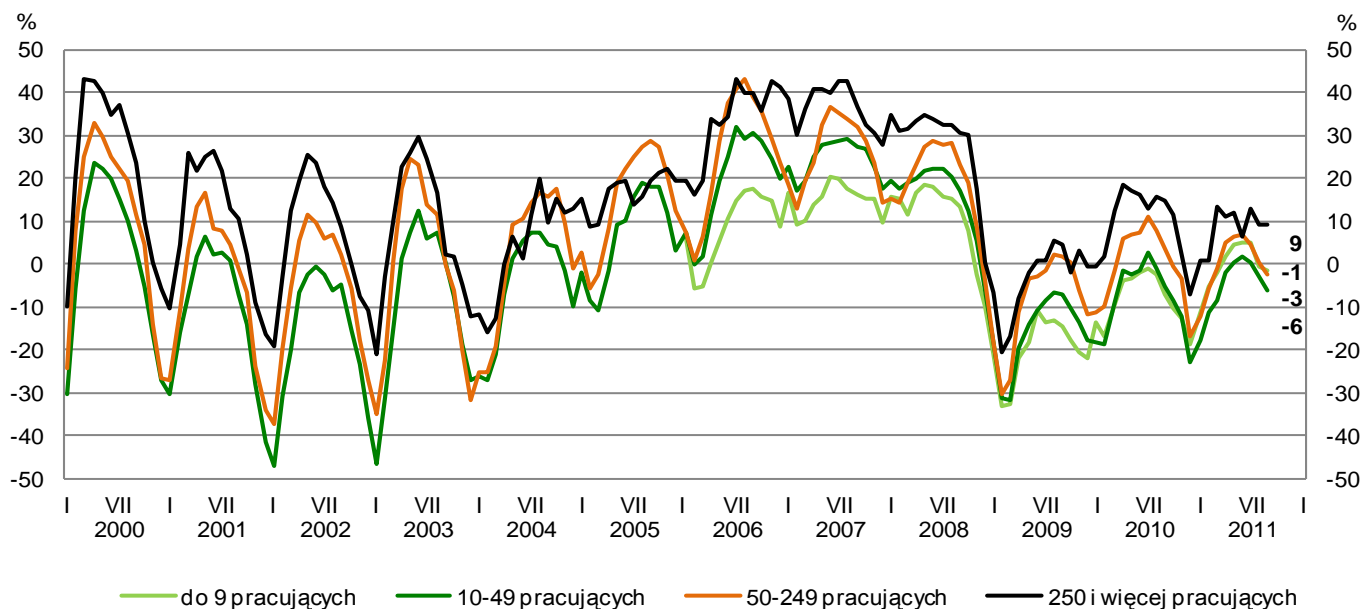
OGÓLNY KLIMAT KONIUNKTURY W BUDOWNICTWIE

Aktualny i przewidywany **portfel zamówień i produkcja budowlano-montażowa** oceniane są pesymistycznie i gorzej niż przed miesiącem, utrzymują się niekorzystne oceny bieżącej **sytuacji finansowej**. Odpowiednie prognozy są negatywne i gorsze od sygnalizowanych w sierpniu. Na oceny te mają wpływ zwiększające się opóźnienia w terminowym ściąganiu należności za wykonane roboty budowlano-montażowe. Przewidywane ograniczenia **zatrudnienia** mogą być bardziej znaczące od prognozowanych w sierpniu. W najbliższych miesiącach przedsiębiorcy przewidują nieznaczny spadek **cen robót budowlano-montażowych**.

Spośród badanych przedsiębiorstw 22% (przed rokiem 21%) sygnalizuje prowadzenie prac budowlano-montażowych za granicą, przy czym dyrektorzy tych przedsiębiorstw spodziewają się dalszego spadku **portfela zamówień na roboty budowlano-montażowe** na tych rynkach.

OGÓLNY KLIMAT KONIUNKTURY WEDŁUG KLAS WIELKOŚCI

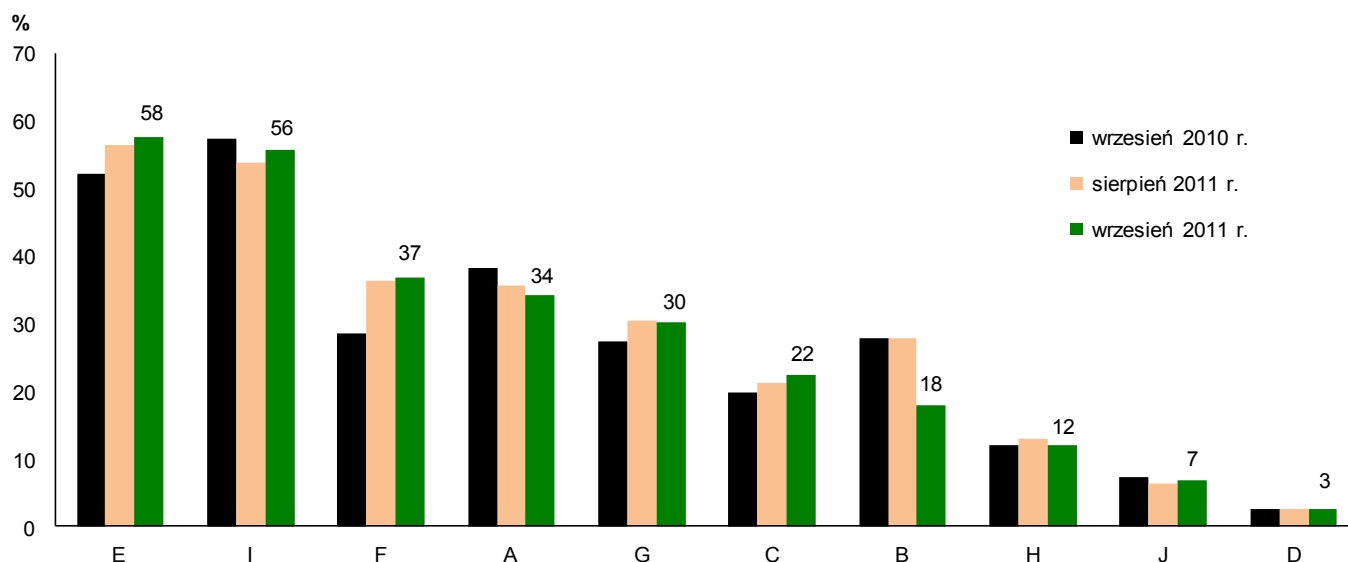

Sytuacja przedsiębiorstw poszczególnych klas wielkości jest zróżnicowana. Najlepiej ogólny klimat koniunktury oceniany jest przez jednostki **duże**. Jedynie w przedsiębiorstwach tej klasy wielkości utrzymują się pozytywne oceny ogólnego klimatu koniunktury. Wpływają na to nieco bardziej optymistyczne niż przed miesiącem oceny bieżącego portfela zamówień, a także wciąż korzystne, choć ostrożniejsze od formułowanych w sierpniu, prognozy portfela zamówień, produkcji budowlano-montażowej i sytuacji finansowej. Utrzymują się również pozytywne oceny bieżącej produkcji budowlano-montażowej. Bieżąca sytuacja finansowa oceniana jest nieco mniej pesymistycznie niż w sierpniu. W najbliższych miesiącach dyrektorzy przedsiębiorstw planują redukcje zatrudnienia, a także spodziewają się niewielkiego spadku cen robót budowlano-montażowych.

Dyrektorzy jednostek **średnich** oceniają ogólny klimat koniunktury niekorzystnie i gorzej niż w ubiegłym miesiącu. Wpływają na to nieco bardziej pesymistycznie niż przed miesiącem oceny bieżącej sytuacji finansowej przy nieznacznie negatywnych i gorszych od formułowanych w sierpniu odpowiednich prognozach. Oceny bieżące i prognozy dotyczące portfela zamówień oraz produkcji budowlano-montażowej są mniej optymistyczne od zgłaszanych w sierpniu. W najbliższych miesiącach dyrektorzy przedsiębiorstw planują redukcje zatrudnienia bardziej znaczące od przewidywanych w sierpniu, zapowiadają także dalszy spadek cen robót budowlano-montażowych.

Ze wszystkich badanych klas wielkości najgorzej koniunkturę oceniają przedsiębiorcy z jednostek **małych** (w tym **mikro**). Zgłaszane przez nich oceny koniunktury są negatywne i gorsze niż w sierpniu. Na to pogorszenie wpływają negatywne oceny bieżącego i przyszłego portfela zamówień, produkcji budowlano-montażowej oraz sytuacji finansowej. W najbliższych miesiącach planowana jest nieco większa niż prognozowano w sierpniu redukcja zatrudnienia. Przedsiębiorcy należący do tej klasy wielkości przewidują też dalszy spadek cen robót budowlano-montażowych (za wyjątkiem przedsiębiorstw mikro, gdzie możliwy jest nieznaczny wzrost cen).

BARIERY DZIAŁALNOŚCI BUDOWLANO-MONTAŻOWEJ

A – niedostateczny popyt, B – warunki atmosferyczne, C – niedobór wykwalifikowanych pracowników, D – niedobór sprzętu oraz/lub materiałów i surowców (z przyczyn pozafinansowych), E – koszty zatrudnienia, F – koszty materiałów, G – koszty finansowej obsługi działalności, H – trudności z uzyskaniem kredytu, I – konkurencja na rynku, J – inne

Odsetek przedsiębiorców nieodczuwających żadnych **barier w prowadzeniu bieżącej działalności budowlano-montażowej** kształtuje się, podobnie jak przed rokiem, na poziomie 4,6%. Największe trudności napotymane przez przedsiębiorstwa zgłaszające bariery związane są z kosztami zatrudnienia (58% we wrześniu br., 52% w analogicznym miesiącu ub. r.) oraz konkurencją na rynku (56% w bieżącym miesiącu, 57% przed rokiem). W porównaniu z wrześniem 2010 r. najbardziej wzrosło znaczenie barier związanych z kosztami materiałów (z 28% do 37%) oraz kosztami zatrudnienia, natomiast spadło – barier związanych z warunkami atmosferycznymi (z 28% do 18%) oraz niedostatecznym popytem (z 38% do 34%).

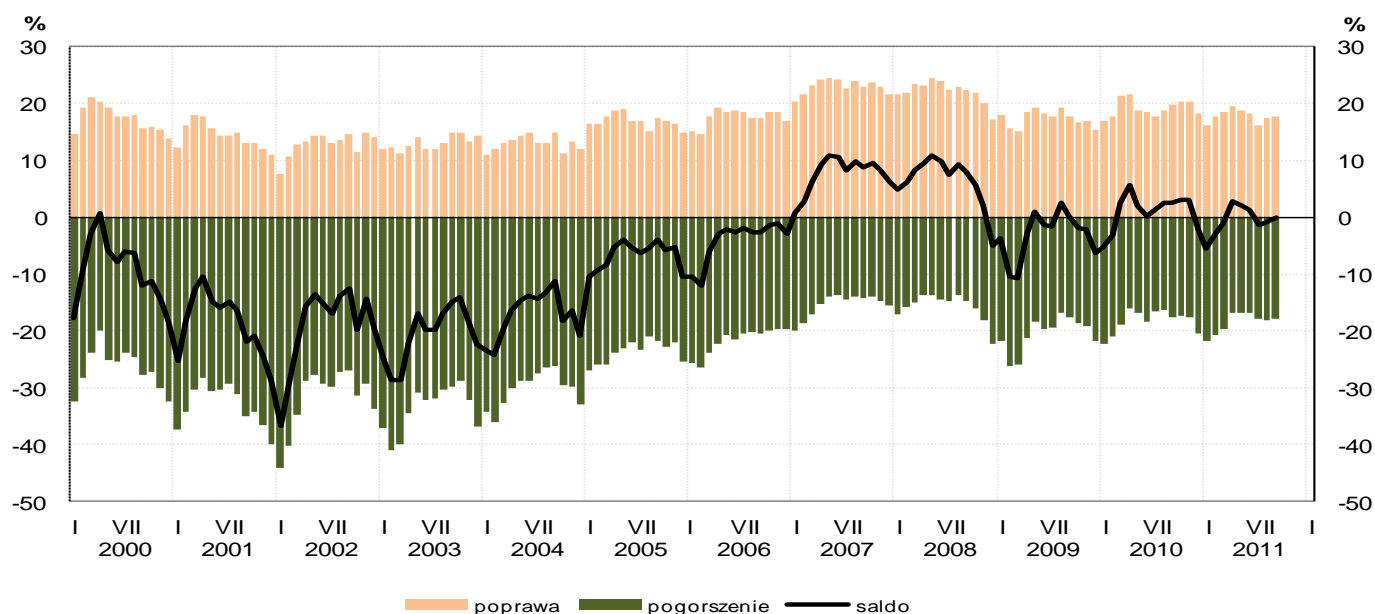
We wrześniu 13% przedsiębiorstw budowlano-montażowych ocenia swoje **moce produkcyjne** jako zbyt duże w stosunku do oczekiwanego w najbliższych miesiącach portfela zamówień, 77% jako wystarczające, a 10% jako zbyt małe (przed rokiem odpowiednio: 14%, 75%, 11%).

Przedsiębiorcy zgłaszają we wrześniu **wykorzystanie mocy produkcyjnych** na poziomie 79% (77% w analogicznym miesiącu ub. r.).

3. Handel

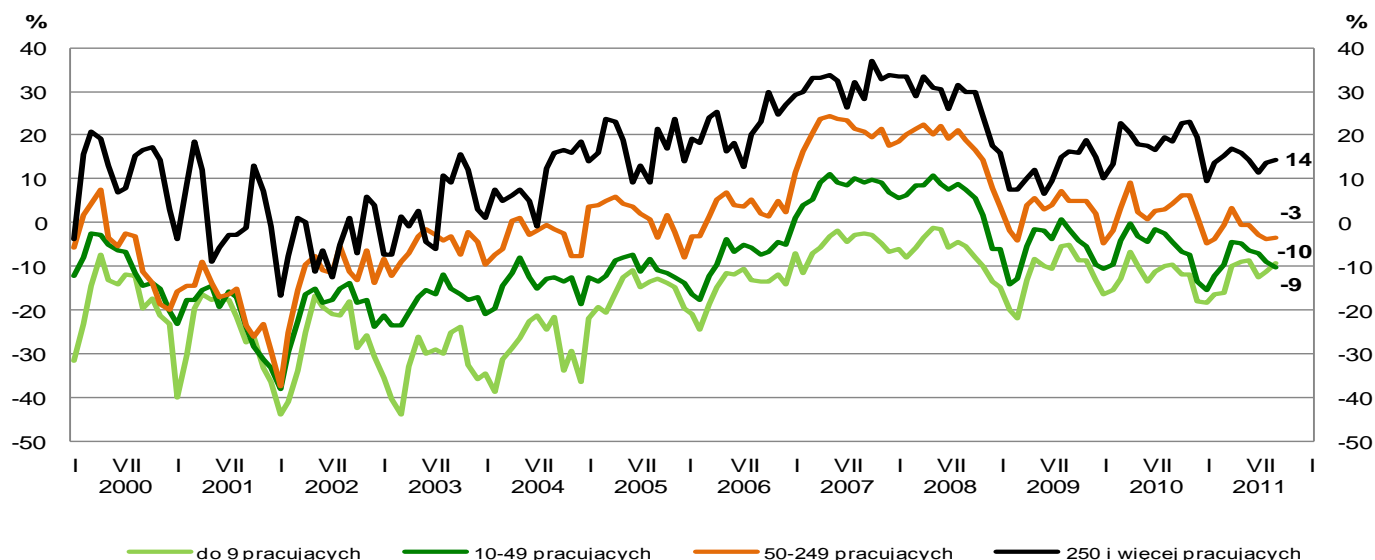
Ogólny klimat koniunktury w handlu detalicznym kształtuje się we wrześniu na poziomie 0 (w sierpniu minus 1). Poprawę i pogorszenie koniunktury sygnalizuje 18% badanych przedsiębiorstw (w sierpniu odpowiednio 16% i 17%). Pozostałe przedsiębiorstwa uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie.

OGÓLNY KLIMAT KONIUNKTURY W HANDLU

Utrzymuje się spadek **sprzedaży** odnotowany w ubiegłym miesiącu, natomiast prognozy w tym zakresie są pozytywne. Zmniejszają się trudności w regulowaniu bieżących **zobowiązań finansowych**. Prognozy dotyczące przyszłej sytuacji finansowej są również mniej pesymistyczne od formułowanych w sierpniu. Poziom **zapasów** towarów uznawany jest za nadmierny, mimo to dostawcy przewidują nieznaczne zwiększenie **ilości zamawianych towarów**. W najbliższych miesiącach przedsiębiorcy przewidują nieco mniejsze niż zapowiadali przed miesiącem redukcje **zatrudnienia**. Jednostki sygnalizują nieznacznie wolniejszy niż w sierpniu, choć nadal znaczący, wzrost **cen** bieżących. Prognozy wskazują na możliwość utrzymania dotychczasowego tempa wzrostu cen w najbliższych trzech miesiącach.

W poszczególnych klasach wielkości przedsiębiorstw sytuacja jest zróżnicowana. Przedsiębiorstwa **duże**, jako jedyne, oceniają koniunkturę pozytywnie. W tej grupie jednostek odnotowywany jest dalszy wzrost bieżącej sprzedaży. Odpowiednie przewidywania są bardziej optymistyczne od prognoz zgłaszanych w zeszłym miesiącu. Jednostki największe odczuwają mniejsze niż w sierpniu trudności w regulowaniu bieżących zobowiązań finansowych, a przewidywania w tym zakresie są optymistyczne. W tej grupie jednostek, w najbliższych trzech miesiącach planowany jest wzrost zatrudnienia. Sygnalizowany jest wzrost bieżących cen towarów, choć w nieco mniejszej skali niż przed miesiącem. Prognozy przewidują szybszy wzrost w tym zakresie.

Jednostki **średnie** oceniają koniunkturę niekorzystnie, ale mniej pesymistycznie niż przedsiębiorstwa małe. Bieżąca sprzedaż jest ograniczana w większym stopniu niż w sierpniu. Na najbliższe miesiące przewidywany jest wolniejszy niż przed miesiącem spadek sprzedaży. Zmniejszają się także nieznacznie trudności w regulowaniu bieżących zobowiązań finansowych. Przewidywania w tym zakresie są również mniej pesymistyczne. Dyrektorzy przedsiębiorstw planują dalsze redukcje zatrudnienia. We wrześniu sygnalizowane jest utrzymanie wzrostu cen, odnotowanego w sierpniu. Przedsiębiorcy oczekują, że w najbliższych miesiącach ceny mogą rosnąć w tempie wolniejszym niż prognozowano w sierpniu.

Jednostki **małe** (w tym **mikro**) oceniają koniunkturę gospodarczą negatywnie, najgorzej wśród wyróżnianych klas wielkości. Oceny bieżącej i przewidywanej sprzedaży są pesymistyczne. Przedsiębiorcy oceniają niekorzystnie zdolność do terminowego regulowania bieżących zobowiązań finansowych, także w najbliższych miesiącach mogą wystąpić trudności w tym zakresie. Planowane są dalsze redukcje zatrudnienia. Sygnalizowany jest wzrost zarówno bieżących jak i przyszłych cen, choć nieco wolniejszy niż przed miesiącem (jedynie prognozy jednostek najmniejszych wskazują na możliwość szybszego wzrostu w tym zakresie).

W poszczególnych branżach handlowych oceny koniunktury są zróżnicowane. Pozytywnie koniunkturę oceniają przedstawiciele branż włókno, odzież, obuwie (plus 8 – podobnie jak w sierpniu) oraz artykuły gospodarstwa domowego ogółem (plus 1 – wzrost o 6 punktów). Negatywnie koniunkturę oceniają przedsiębiorcy z branż pojazdy samochodowe (minus 1 – wzrost o 1 punkt), a także żywnościowej (minus 2 – wzrost o 1 punkt).

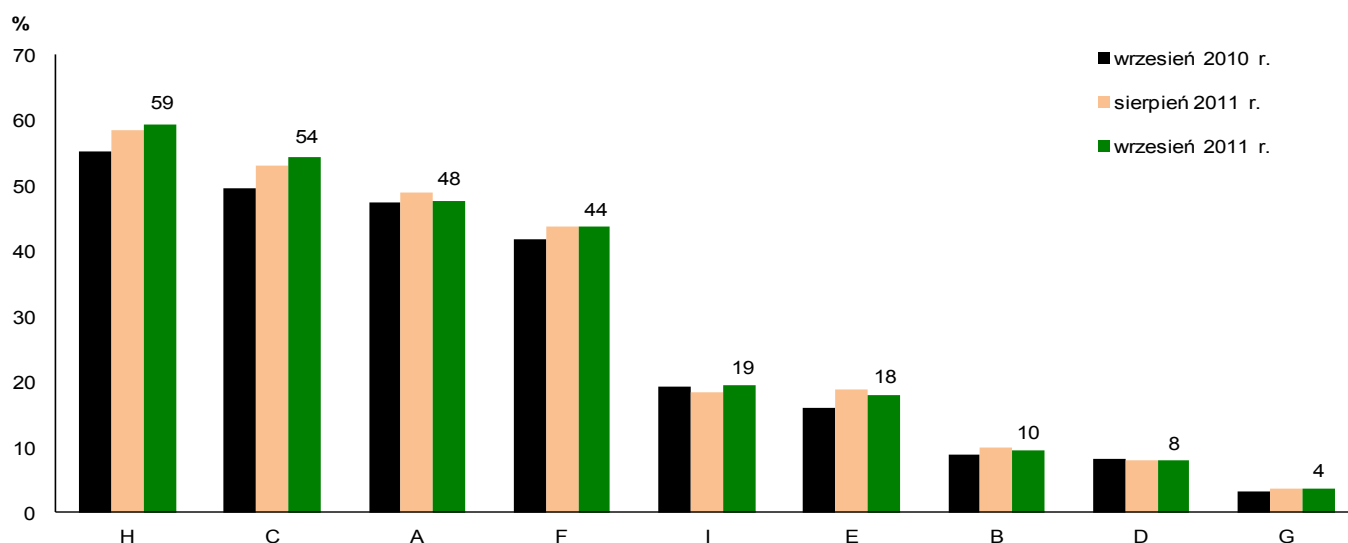
We wrześniu w branży **włókno, odzież, obuwie** odnotowuje się spadek bieżącej sprzedaży, natomiast prognozy w tym zakresie są bardzo pozytywne. Zwiększa się poziom nadmiernych zapasów towarów, mimo to przewiduje się wzrost ilości towarów zamawianych u dostawców, choć nieznacznie mniejszy niż prognozowano przed miesiącem. Przedsiębiorcy zgłaszają nieco większe niż w sierpniu trudności przy regulowaniu bieżących zobowiązań finansowych, natomiast prognozy w tym zakresie są korzystne. Przedstawiciele tej branży wskazują na wzrost bieżących i przyszłych cen towarów. Dyrektorzy przedsiębiorstw planują dalsze zwiększanie zatrudnienia.

W jednostkach branży **artykuły gospodarstwa domowego** ogółem bieżąca sprzedaż nieznacznie się zmniejsza. Odpowiednie przewidywania są bardziej optymistyczne od formułowanych w sierpniu. Jednostki tej branży zgłaszają trudności w regulowaniu bieżących zobowiązań finansowych, choć ich skala jest mniejsza niż przed miesiącem. Przewiduje się, że w najbliższych miesiącach sytuacja finansowa tej grupy jednostek może znacząco się poprawić. Stan zapasów towarów uznawany jest za zbliżony do odpowiedniego w stosunku do zapotrzebowania. W najbliższych trzech miesiącach zamówienia na towary u dostawców mogą się znacząco zwiększyć. We wrześniu dyrektorzy jednostek sygnalizują mniejszy niż przed miesiącem spadek cen towarów – zarówno bieżących, jak i prognozowanych. Przedsiębiorcy planują nieznacznie zwiększyć poziom zatrudnienia.

Przedsiębiorstwa branży **pojazdy samochodowe** sygnalizują większy niż w sierpniu spadek bieżącej sprzedaży, natomiast przewidywania w tym zakresie są pozytywne. Nieco zmniejszają się trudności przy regulowaniu bieżących zobowiązań finansowych, odpowiednie prognozy również wskazują na zmniejszenie trudności w tym zakresie. Stan zapasów towarów uznawany jest za nadmierny, w związku z tym zapowiadane jest ograniczanie zamówień na towary u dostawców, choć mniejsze niż przewidywano w sierpniu. Wzrost bieżących i przyszłych cen towarów jest zbliżony do poziomu sprzed miesiąca. Dyrektorzy przedsiębiorstw planują redukcje zatrudnienia, nieco mniejsze niż zapowiadano w sierpniu.

We wrześniu przedsiębiorstwa z branży **żywnościowej** odnotowują mniejsze niż w sierpniu ograniczenie sprzedaży, natomiast prognozy wskazują na możliwość poprawy w stosunku do negatywnych przewidywań sprzed miesiąca. Stan zapasów towarów uważany jest za nadmierny, w konsekwencji podmioty prognozują dalsze zmniejszanie ilości towarów zamawianych u dostawców, choć w stopniu mniejszym niż planowano przed miesiącem. Przedsiębiorcy sygnalizują nieznacznie mniejsze niż w sierpniu trudności w regulowaniu bieżących zobowiązań finansowych. Odpowiednie prognozy są również negatywne, ale lepsze od formułowanych przed miesiącem. Wzrost bieżących i przyszłych cen jest nadal najwyższy spośród badanych branż: w ocenach przedsiębiorców tempo wzrostu cen bieżących jest nieco wolniejsze niż w ubiegłym miesiącu, natomiast prognozy w tym zakresie wskazują na możliwość niewielkiego zwiększenia tempa wzrostu. Dyrektorzy przedsiębiorstw planują ograniczyć zatrudnienie w stopniu mniejszym niż przewidywali w zeszłym miesiącu.

BARIERY DZIAŁALNOŚCI HANDLOWEJ

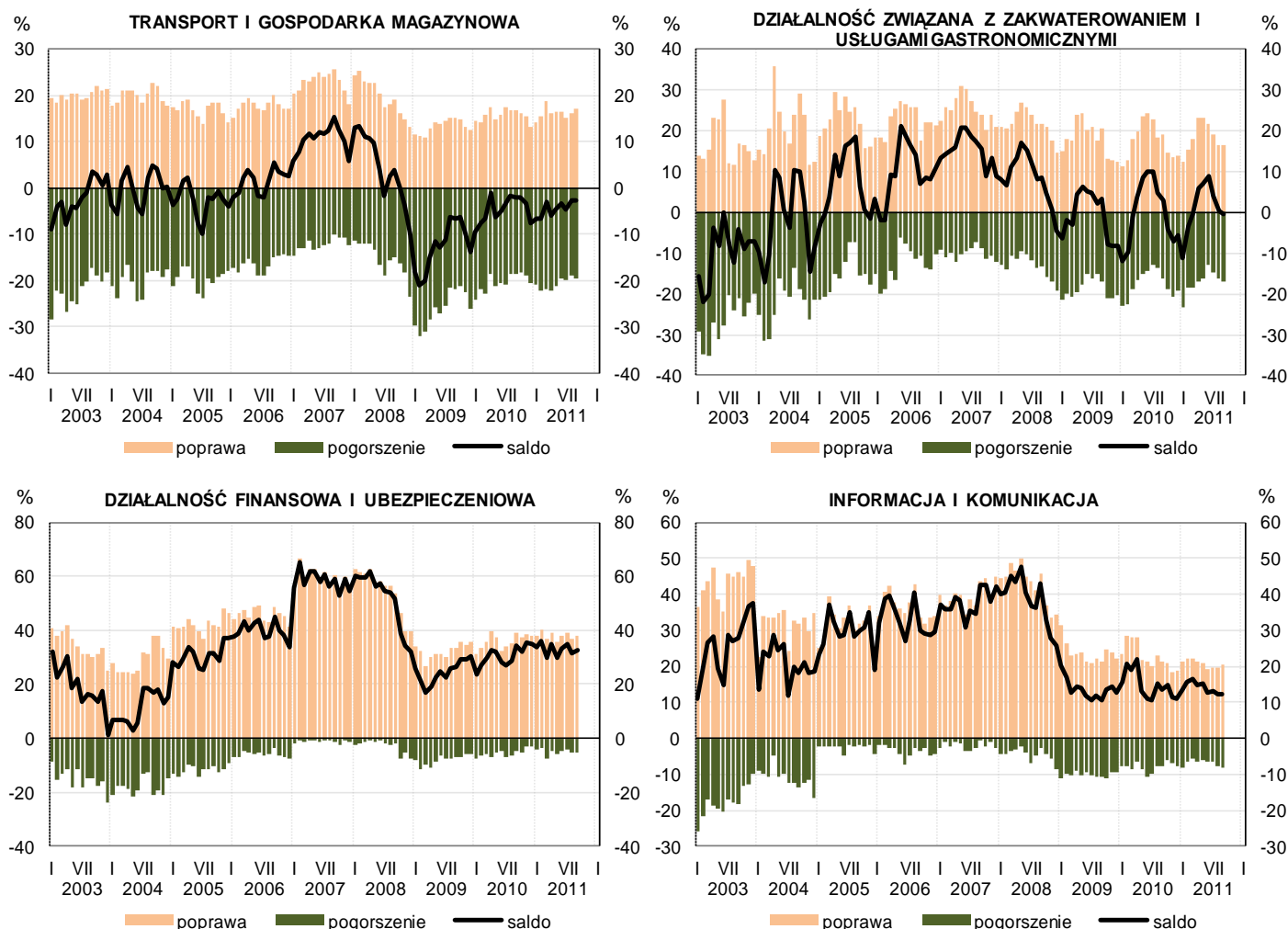

A - niedostateczny popyt, B - powierzchnia sprzedażowa, C - koszty zatrudnienia, D - trudności z uzyskaniem kredytu, E - wysokie odsetki bankowe, F - wysokie obciążenia na rzecz budżetu, G - wysokie cła i obciążenia importowe, H - konkurencja na rynku, I - trudności w rozrachunkach z kontrahentami.

Spośród badanych jednostek we wrześniu 5,6% nie odczuwa żadnych **barier w prowadzeniu bieżącej działalności** (4,0% przed rokiem). Największe trudności napotymane przez przedsiębiorców zgłaszających występowanie barier związane są z: konkurencją na rynku (barierę tę sygnalizuje we wrześniu br. 59% przedsiębiorstw, 55% w analogicznym miesiącu ub.r.), kosztami zatrudnienia (54% we wrześniu br., 50% przed rokiem), niedostatecznym popytem (48% we wrześniu br., 47% w analogicznym miesiącu ub.r.), a także wysokimi obciążeniami na rzecz budżetu (44% we wrześniu br. i 42% przed rokiem).

4. Usługi

We wrześniu wskaźnik ogólnego klimatu w sekcji **działalność finansowa i ubezpieczeniowa** kształtuje się na poziomie plus 33 (przed miesiącem plus 32). Poprawę koniunktury odnotowuje 38% badanych firm, a jej pogorszenie 5% (w sierpniu odpowiednio 37% i 5%). Pozostałe jednostki uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie. Mimo że dyrektorzy odnotowują nieco mniejszy niż w sierpniu wzrost bieżącego popytu i sprzedaży, sytuacja finansowa badanych firm poprawia się nieznacznie szybciej niż przed miesiącem. Prognozy popytu i sprzedaży są nieco ostrożniejsze od formułowanych w sierpniu. Przewidywania dotyczące sytuacji finansowej są nadal optymistyczne. Ceny tej grupy usług rosną wolniej niż w sierpniu. Podobna tendencja może utrzymać się w przyszłych miesiącach. W tej grupie jednostek usługowych można się spodziewać wzrostu zatrudnienia, większego niż planowano w sierpniu. We wrześniu spośród badanych przedsiębiorstw 1,7% deklaruje, że nie odczuwa żadnych barier w prowadzeniu bieżącej działalności (przed rokiem 2,4%). Największe trudności napotymane przez przedsiębiorstwa zgłaszające bariery związane są z konkurencją firm krajowych (83% we wrześniu br., 79% przed rokiem). W porównaniu z wrześniem ubiegłego roku najbardziej wzrosło znaczenie bariery związanej z niepewnością ogólnej sytuacji gospodarczej (z 27% do 45%).

We wrześniu wskaźnik ogólnego klimatu w sekcji **informacja i komunikacja** kształtuje się, podobnie jak przed miesiącem, na poziomie plus 12. Poprawę koniunktury w obu miesiącach odnotowuje 20% badanych firm, a jej pogorszenie 8%. Pozostałe jednostki uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie. Mimo że oceny bieżącej sytuacji są negatywne – utrzymuje się spadek popytu, sprzedaż maleje nieco szybciej niż sygnalizowano przed miesiącem – prognozy w tym zakresie są korzystne (w przypadku sprzedaży nieznacznie lepsze niż w sierpniu). Choć bieżąca sytuacja finansowa nie zmienia się, to dyrektorzy jednostek spodziewają się jej poprawy, większej niż oczekiwano w zeszłym miesiącu. Dyrektorzy jednostek sygnalizują spadek zarówno bieżących jak i przyszłych cen. W tej grupie firm nadal można się spodziewać niewielkiego wzrostu zatrudnienia. We wrześniu 9,0% badanych przedsiębiorstw deklaruje, że nie napotyka na bariery w prowadzeniu swojej bieżącej działalności (przed rokiem odsetek ten wyniósł 10,5%). Największe trudności sygnalizowane przez firmy zgłaszające bariery związane są z konkurencją firm krajowych (50% we wrześniu br., 47% przed rokiem) oraz kosztami zatrudnienia (48% we wrześniu br., 51% przed rokiem).

We wrześniu wskaźnik ogólnego klimatu w sekcji **transport i gospodarka magazynowa** kształtuje się, podobnie jak przed miesiącem, na poziomie minus 3. Poprawę koniunktury odnotowuje 17% badanych firm, a jej pogorszenie 20% (w sierpniu odpowiednio 16% i 19%). Pozostałe jednostki uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie. Mimo że odnotowywany jest niewielki spadek bieżącego popytu i sprzedaży, w najbliższych miesiącach przewidywany jest ich wzrost. Bieżąca sytuacja finansowa jest oceniana negatywnie (podobnie jak przed miesiącem), natomiast odpowiednie przewidywania są korzystne (po raz pierwszy od marca br.). Sygnalizowany jest wzrost zarówno bieżących jak i przyszłych cen usług. Przedsiębiorcy przewidują spadek liczby zatrudnionych pracowników zbliżony do zapowiadanego w sierpniu. We wrześniu 6,1% badanych przedsiębiorstw deklaruje, że nie napotyka na bariery w prowadzeniu swojej bieżącej działalności (we wrześniu 2010 r. odsetek ten wyniósł 7,7%). Największe trudności wskazywane przez firmy zgłaszające bariery związane są z kosztami zatrudnienia (59% we wrześniu br., 55% przed rokiem) oraz konkurencją firm krajowych (55% we wrześniu br., 51% przed rokiem).

We wrześniu wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury w sekcji **zakwaterowanie i gastronomia** kształtuje się, podobnie jak w sierpniu, na poziomie 0. Poprawę i pogorszenie koniunktury odnotowuje po 17% badanych firm (przed miesiącem po 16%). Pozostałe jednostki uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie. Mimo niewielkiej poprawy bieżącego popytu, sprzedaż usług nieznacznie się zmniejsza i w konsekwencji bieżąca sytuacja finansowa oceniana jest niekorzystnie. Odpowiednie prognozy również są negatywne i gorsze od formułowanych przed miesiącem. Bieżące ceny usług rosną nieco szybciej niż w sierpniu, w najbliższych miesiącach ich wzrost może jednak ulec wyhamowaniu. Planowane są dalsze redukcje zatrudnienia. Odsetek jednostek nieodczuwających żadnych barier w prowadzeniu bieżącej działalności kształtuje się na poziomie 9,4% (przed rokiem 8,8%). Największe trudności napotykane przez jednostki zgłaszające bariery związane są z kosztami zatrudnienia (72% we wrześniu br., 60% przed rokiem). W skali roku w największym stopniu wzrosło znaczenie bariery związanej z wysokimi obciążeniami na rzecz budżetu (z 37% do 49%), konkurencją firm krajowych (z 37% do 49%) oraz z kosztami zatrudnienia.

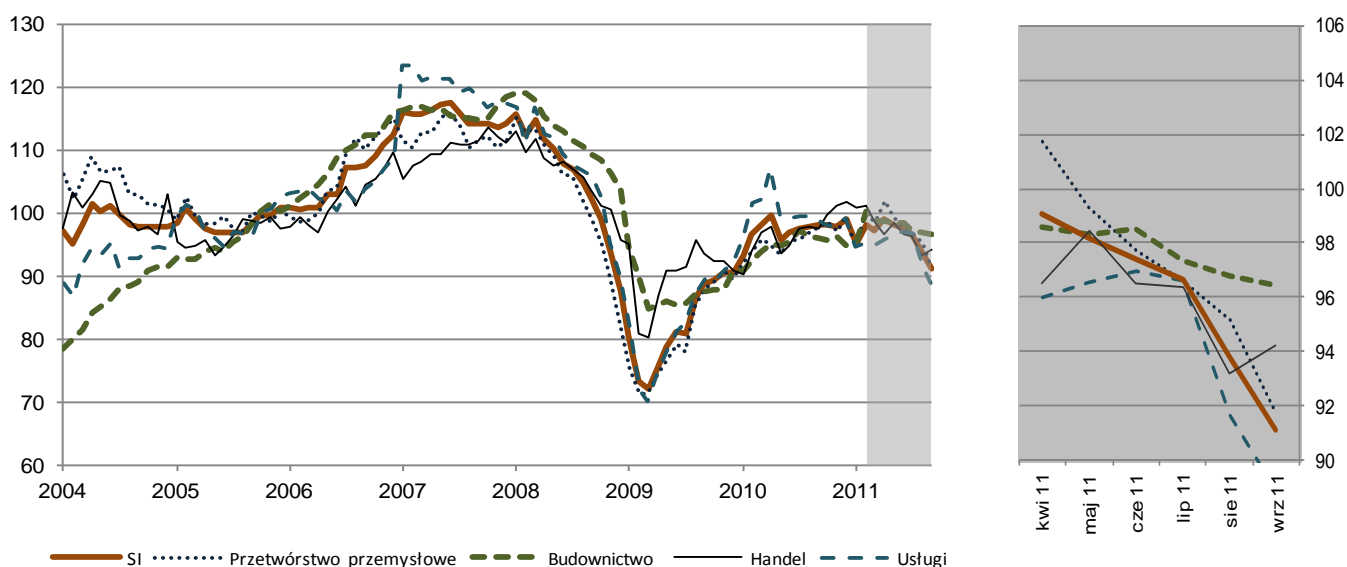
5. Wskaźnik złożony SI

Wskaźnik syntetyczny koniunktury gospodarczej (SI)¹ kształtuje się we wrześniu na poziomie niższym od odnotowanego przed miesiącem i przed rokiem.

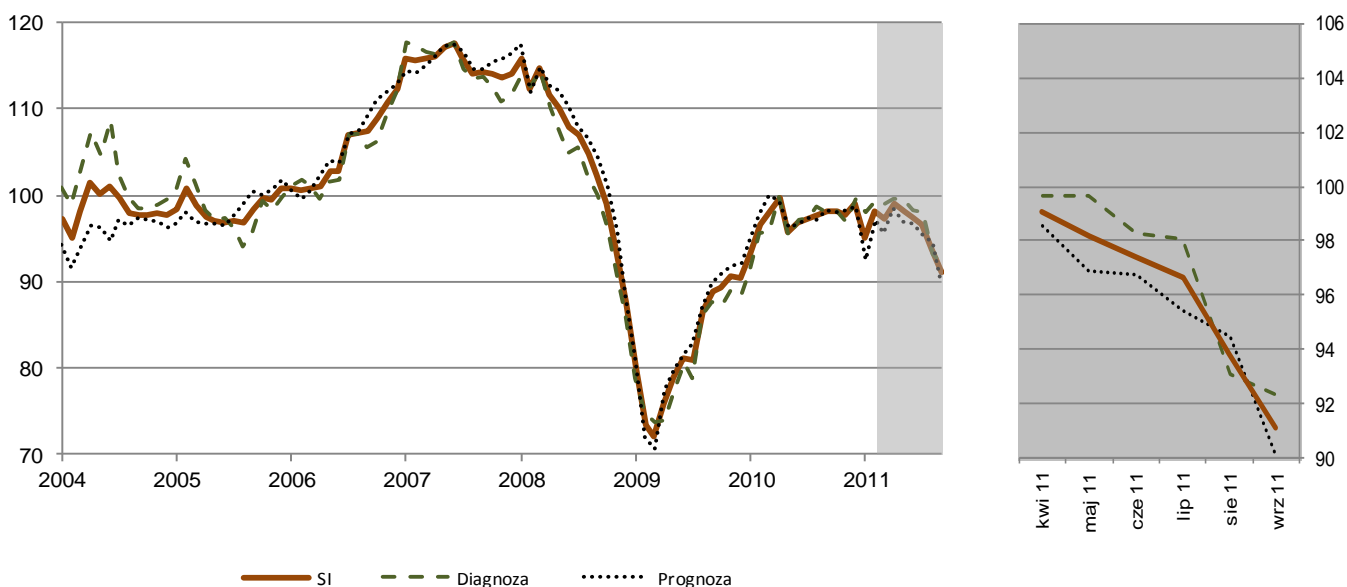
Zarówno składniki diagnostyczne, jak i prognostyczne wskaźnika kształtują się na poziomie nieco niższym niż w sierpniu, przy czym spadek ten jest szybszy w przypadku składników prognostycznych niż diagnostycznych.

We wrześniu na niższą wartość wskaźnika syntetycznego w stosunku do sierpnia wpłynęło jego pogorszenie w przetwórstwie przemysłowym i usługach przy utrzymywaniu się poziomu z ubiegłego miesiąca w budownictwie i niewielkiej poprawie w handlu.

WSKAŹNIK ZŁOŻONY I JEGO DEKOMPOZYCJA NA SEKCJE

WSKAŹNIK ZŁOŻONY I JEGO DEKOMPOZYCJA NA DIAGNOZĘ/PROGNOZĘ

¹Patrz: str. 28 *Badanie koniunktury gospodarczej GUS, 2010*,
http://www.stat.gov.pl/cps/rde/xbr/gus/PUBL_kon_badanie_koniunktury_gospodarczej_14-05-2010.pdf